

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเป็นมา

กฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียมในประเทศไทยได้ประกาศใช้มาแล้วทั้งสิ้น จำนวน ๙ ฉบับ รวมฉบับปัจจุบัน ได้แก่ พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยความเป็นมาของกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียมฉบับแรกมีเหตุผลเนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายที่จะเก็บภาษีเงินได้จากผู้ประกอบการปิโตรเลียมตามอัตราและโดยวิธีการพิเศษต่างหากจากภาษีเงินได้ที่เก็บตามประมวลรัษฎากร ต่อมารัฐบาลได้ส่งเสริมให้มีการสำรวจปิโตรเลียมในทะเลที่มีน้ำลึกเกินสองร้อยเมตร สมควรกำหนดส่วนลดเพื่อคำนวณราคามาตรฐานให้แก่ผู้รับสัมปทานที่ผลิตปิโตรเลียมในแปลงสำรวจในทะเลที่มีน้ำลึกเกินสองร้อยเมตร และกำหนดการนับระยะเวลาในกรณีที่มีการขยายอายุสัมปทานในส่วนที่เกี่ยวกับการผลิตปิโตรเลียมเสียใหม่ ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม จึงตราพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖ ขึ้น และมีการแก้ไขเพิ่มเติมต่อมาอีก จำนวน ๗ ฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๒ พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๐

พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๐ พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๑ และพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นฉบับปัจจุบัน โดยกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียมในประเทศไทยแต่ละฉบับ มีรายละเอียดดังนี้

๑. พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๔๓ ฉบับพิเศษ วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๑๔ หน้า ๖๓

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๑๔ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายที่จะเก็บภาษีเงินได้จากผู้ประกอบการปิโตรเลียมตามอัตราและโดยวิธีการพิเศษต่างหากจากภาษีเงินได้ที่เก็บตามประมวลรัษฎากร จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๘ หมวด มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๗๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

หมวด ๑ ข้อความทั่วไป

๑. กำหนดบทนิยามคำว่า “ปิโตรเลียม” “น้ำมันดิบ” “น้ำมันดิบที่ส่งออก” “กิจการปิโตรเลียม” “เงินได้” “ราชอาณาจักร” “สัมปทาน” “ขาย” “จำหน่าย” “ราคามาตรฐาน” “ราคาตลาด” “ค่าภาคหลวง” “บริษัท” “อธิบดี” และ “รัฐมนตรี”

๒. กำหนดให้อธิบดีกรมสรรพากร โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งขยายหรือเลื่อนเวลาออกไปได้ตามความจำเป็นแก่กรณี ถ้าผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติมีเหตุจำเป็นจนไม่สามารถปฏิบัติตามกำหนดเวลาได้ (มาตรา ๕)

๓. กำหนดให้อธิบดีกรมสรรพากรมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานตรวจค้นหรือยึดบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่นใดซึ่งเกี่ยวกับรายได้และรายจ่ายของกิจการปีใดหรือปีใดหรือซึ่งอธิบดีกรมสรรพากร มีเหตุอันควรเชื่อว่าเกี่ยวกับรายได้และรายจ่ายดังกล่าว (มาตรา ๖)

๔. กำหนดให้อธิบดีกรมสรรพากรมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้บริษัทแสดงบัญชี หลักฐาน รายงาน หรือแจ้งข้อความใด ๆ ซึ่งเกี่ยวกับ หรือซึ่งอธิบดีกรมสรรพากรมีเหตุอันควรเชื่อว่าเกี่ยวกับกิจการ ปีใดหรือปีใดของบริษัท (มาตรา ๗)

๕. กำหนดให้บรรดาบัญชี หลักฐาน และเอกสารประกอบการลงบัญชีซึ่งเกี่ยวกับกิจการปีใดหรือปีใดของบริษัทให้ทำเป็นภาษาไทยและต้องระบุเป็นเงินตราไทย เว้นแต่ในกรณีของบริษัทหรือซึ่งอธิบดีกรมสรรพากร อาจอนุมัติให้บริษัททำเป็นภาษาต่างประเทศและระบุเป็นเงินตราต่างประเทศได้ (มาตรา ๘)

๖. กำหนดให้บรรดาบัญชี หลักฐาน รายงาน และเอกสารต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวกับรายได้และรายจ่าย ของกิจการปีใดหรือปีใดที่ทำเป็นภาษาต่างประเทศ อธิบดีกรมสรรพากรหรือเจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจสั่งให้ ผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามพระราชบัญญัตินี้จัดการแปลเป็นภาษาไทยให้เสร็จภายในเวลาอันสมควรได้ (มาตรา ๙)

๗. กำหนดให้หมายเรียก หนังสือแจ้งการประเมิน หรือหนังสืออื่นที่มีถึงบุคคลใดเพื่อปฏิบัติการ ตามพระราชบัญญัตินี้ให้นำไปส่งในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของผู้รับ หรือส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียน (มาตรา ๑๐)

๘. กำหนดห้ามมิให้เจ้าพนักงานผู้รู้เรื่องกิจการของผู้เสียภาษีนำเรื่องออกแจ้งแก่ผู้อื่นหรือทำให้ เป็นที่ล่วงรู้แก่ผู้อื่นโดยวิธีใด ๆ เว้นแต่จะมีอำนาจที่จะทำได้โดยชอบด้วยกฎหมาย (มาตรา ๑๑)

๙. กำหนดให้บริษัทจำกัดและนิติบุคคลที่มีสภาพเช่นเดียวกับบริษัทจำกัด ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษี ตามพระราชบัญญัตินี้ ได้รับยกเว้นภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร และภาษีอากรตามกฎหมายอื่น เว้นแต่ ตามกฎหมายว่าด้วยปีใดหรือปีใด ทั้งนี้ เฉพาะภาษีอากรที่เก็บจากกำไรสุทธิหรือที่เก็บจากเงินได้ที่ต้องนำมารวม เพื่อคำนวณกำไรสุทธิ หรือเงินได้อันต้องเสียภาษีตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๒)

๑๐. กำหนดให้บริษัทจำกัดและนิติบุคคลที่มีสภาพเช่นเดียวกับบริษัทจำกัดซึ่งตั้งขึ้นตามกฎหมาย ไทยหรือกฎหมายต่างประเทศได้รับยกเว้นภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร และภาษีอากรตามกฎหมายอื่น ทั้งนี้ เฉพาะภาษีอากรที่เก็บจากเงินปันผลหรือส่วนแบ่งกำไรที่จ่ายจากกำไรสุทธิ หรือที่จ่ายจากเงินได้อันต้อง เสียภาษีตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๓)

๑๑. กำหนดให้ภาษีที่ต้องเสียหรือนำส่งตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อถึงกำหนดชำระหรือนำส่งแล้ว มิได้ชำระหรือนำส่ง ให้ถือเป็นภาษีค้าง (มาตรา ๑๔)

๑๒. กำหนดให้ลดหรือยกเว้นภาษีตามพระราชบัญญัติแก่บุคคลตามสัญญาว่าด้วยการเว้นการเก็บ ภาษีซ้อนที่รัฐบาลไทยทำกับรัฐบาลต่างประเทศ (มาตรา ๑๕)

๑๓. กำหนดให้อธิบดีกรมสรรพากรมีอำนาจกำหนดแบบแสดงรายการและแบบพิมพ์อื่น หรือแต่งตั้ง เจ้าพนักงานประเมินและเจ้าพนักงานอื่น หรือกำหนดระเบียบหรือข้อบังคับให้ผู้เสียภาษีหรือผู้ทำการแทนทำบัญชี หลักฐาน รายงาน หรือทำการใด ๆ ตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บและการเสียภาษี (มาตรา ๑๖)

๑๔. กำหนดให้อธิบดีกรมสรรพากรอาจมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้ผู้ชำนาญการกอง หัวหน้ากอง ในกรมสรรพากร หรือสรรพากรเขต เป็นผู้ทำการแทนอธิบดีได้ (มาตรา ๑๗)

๑๕. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจกำหนดส่วนลดจากราคาประกาศตาม กฎหมายว่าด้วยปีใดหรือปีใดไม่เกินร้อยละ ๗ เป็นเวลาไม่เกิน ๙ ปีนับแต่วันที่บริษัทเริ่มผลิตปีใดหรือปีใด และวิธีการกำหนดส่วนลดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๑๘)

๑๖. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๙)

หมวด ๒ ภาษีเงินได้และการคำนวณกำไรสุทธิ

๑๗. กำหนดให้บริษัทมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้เป็นรายรอบระยะเวลาบัญชี ในอัตราที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาซึ่งต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ แต่ไม่เกินร้อยละ ๖๐ ของกำไรสุทธิที่ได้จากกิจการปีโตรเลียม (มาตรา ๒๐)

๑๘. กำหนดให้บุคคลซึ่งได้รับเงินได้จากการโอนกิจการปีโตรเลียมมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ในอัตราที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาซึ่งต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ แต่ไม่เกินร้อยละ ๖๐ ของเงินได้หลังจากหักต้นทุนตามมาตรา ๓๓ แล้ว (มาตรา ๒๑)

๑๙. กำหนดให้นำเอายอดเงินได้จากการขายปีโตรเลียม มูลค่าของปีโตรเลียมที่จำหน่าย มูลค่าของปีโตรเลียมที่ส่งชำระเป็นค่าภาคหลวง ยอดเงินได้เนื่องจากการโอนทรัพย์สินหรือสิทธิใด ๆ อันเกี่ยวกับกิจการปีโตรเลียมซึ่งอาจกำหนดจำนวนทั้งสิ้นได้แน่นอน และยอดเงินได้อื่นใดที่ได้รับเนื่องจากการประกอบกิจการปีโตรเลียม มารวมเป็นรายได้ในการคำนวณกำไรสุทธิ (มาตรา ๒๒)

๒๐. กำหนดให้รายได้ตามมาตรา ๒๒ ให้หักรายจ่ายตามปกติและจำเป็นได้ (มาตรา ๒๓)

๒๑. กำหนดให้รายจ่ายตามปกติและจำเป็นให้จำกัดอยู่เฉพาะแต่รายจ่ายที่บริษัทสามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นรายจ่ายตามปกติและจำเป็นในจำนวนไม่เกินสมควร และได้จ่ายไปทั้งหมดเฉพาะในกิจการปีโตรเลียม ไม่ว่าจะจ่ายในหรือนอกราชอาณาจักร (มาตรา ๒๔)

๒๒. กำหนดรายการที่มีให้ถือเป็นรายจ่ายตามปกติและจำเป็นให้รวมถึงรายจ่ายที่เป็นทุนหรือรายจ่ายในการต่อเติม เปลี่ยนแปลง ขยายออก หรือทำให้ดีขึ้นซึ่งทรัพย์สิน หรือรายจ่ายที่เป็นการส่วนตัว หรือการให้โดยเสนหา หรือรายจ่ายที่เป็นการบริจาค หรือผลเสียหายอันอาจได้กลับคืนเนื่องจากการประกันหรือสัญญาคุ้มครองกันใด ๆ หรือรายจ่ายเพื่อตอบแทนทุนหรือทรัพย์สินของบริษัท หรือเงินสำรวจหรือเงินสมทบกองทุนใด ๆ หรือภาษีเงินได้ เบี้ยปรับ และเงินเพิ่มที่บริษัทต้องเสีย หรือรายจ่ายเพื่อกิจการหรือเพื่อประโยชน์ในการหาซึ่งเงินได้อันไม่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษี หรือรายจ่ายที่บริษัทพิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับ หรือค่าภาคหลวงสำหรับปีโตรเลียม หรือดอกเบี้ย หรือค่าธรรมเนียมการสงวนพื้นที่และเงินเพิ่มตามกฎหมายว่าด้วยปีโตรเลียม หรือค่าปรับทางอาญา (มาตรา ๒๕)

๒๓. กำหนดการคำนวณรายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิตามหมวดนี้ให้เป็นไปตามมาตรานี้ (มาตรา ๒๖)

๒๔. กำหนดให้รายได้เมื่อได้หักรายจ่ายตามปกติและจำเป็นออกแล้ว ผลลัพธ์เป็นผลกำไรประจำปีหรือผลขาดทุนประจำปี แล้วแต่กรณี (มาตรา ๒๗)

๒๕. กำหนดให้ในกรณีที่ผลกำไรประจำปี ให้หักลดหย่อนได้ดังนี้ (๑) ผลขาดทุนประจำปี เมื่อได้นำไปหักลดหย่อนในรอบระยะเวลาบัญชีใดแล้ว หากยังมีผลขาดทุนประจำปีคงเหลือเป็นจำนวนเท่าใดให้นำไปหักลดหย่อนในรอบระยะเวลาบัญชีต่อไปได้เพียงเท่าจำนวนที่เหลือนั้น แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสิบรอบระยะเวลาบัญชี (๒) เงินบริจากรวมทั้งสิ้นไม่เกินร้อยละ ๑ ของผลกำไรประจำปีหลังจากหักลดหย่อนตาม (๑) แล้ว (มาตรา ๒๘)

๒๖. กำหนดให้บริษัทผู้รับโอนกิจการปีโตรเลียมถือเอาผลขาดทุนประจำปีคงเหลือของบริษัทผู้โอนเพื่อประโยชน์ในการหักลดหย่อนตามมาตรา ๒๘ (๑) นับแต่รอบระยะเวลาบัญชีที่มีการโอนเป็นต้นไปได้เสมือนหนึ่งว่ามีได้มีการโอนกิจการปีโตรเลียม ในกรณีที่คำตอบแทนที่บริษัทผู้รับโอนจ่ายแก่บริษัทผู้โอนเนื่องในการโอนกิจการปีโตรเลียมต่ำกว่าผลบวกของมูลค่าทรัพย์สินหลังจากหักค่าชดเชยรายจ่ายที่เป็นทุนแล้ว กับผลขาดทุนประจำปีคงเหลือของบริษัทผู้โอนแต่สูงกว่ามูลค่าทรัพย์สินดังกล่าว ผลขาดทุนประจำปีคงเหลือ

ที่บริษัทผู้รับโอนจะถือเอา ให้จำกัดอยู่เพียงเท่าผลต่างระหว่างค่าตอบแทนดังกล่าวกับมูลค่าทรัพย์สินหลังจากหักค่าชดเชยแล้วเท่านั้น ถ้ามีผลขาดทุนประจำปีคงเหลือมาจากหลายรอบระยะเวลาบัญชีให้เฉลี่ยจำนวนส่วนแตกต่างตามส่วนของผลขาดทุนคงเหลือของแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี (มาตรา ๒๙)

๒๗. กำหนดให้ผลกำไรประจำปีเมื่อได้หักลดหย่อนตามมาตรา ๒๘ ออกแล้ว เหลือเท่าใด เป็นกำไรสุทธิที่ต้องเสียภาษีเงินได้ตามมาตรา ๒๐ (มาตรา ๓๐)

๒๘. กำหนดให้ในกรณีที่บริษัทมีภาษีที่จะต้องเสียตามมาตรา ๒๐ ในรอบระยะเวลาบัญชีใด ให้นำค่าภาคหลวงตามมาตรา ๒๕ (๙) มาเป็นเครดิตหักออกจากภาษีนั่นได้ แต่จะเกินจำนวนภาษีไม่ได้ (มาตรา ๓๑)

๒๙. กำหนดให้ในกรณีที่บริษัทผู้ได้รับสัมปทานหรือมีส่วนได้เสียร่วมกันในสัมปทานขายน้ำมันดิบให้แก่บริษัทผู้ซื้อเพื่อส่งน้ำมันดิบนั้นทั้งหมดออกนอกราชอาณาจักร ถ้าบริษัทผู้ซื้อต้องเสียภาษีตามมาตรา ๒๐ เป็นจำนวนเท่าใด ให้บริษัทผู้ขายนำภาษีจำนวนนั้นมาเป็นเครดิตหักออกจากภาษีที่บริษัทผู้ขายต้องเสียในรอบระยะเวลาบัญชีเดียวกันได้ แต่ต้องไม่เกินจำนวนภาษีที่บริษัทผู้ขายต้องเสีย (มาตรา ๓๒)

๓๐. กำหนดให้การหักต้นทุนจากเงินได้ตามมาตรา ๒๑ ให้หักได้เพียงเท่าผลขาดทุนประจำปีคงเหลือตามมาตรา ๒๘ (๑) ของบริษัทผู้โอนกิจการปิโตรเลียม ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๓๓)

หมวด ๓ การยื่นแบบแสดงรายการเงินได้

๓๑. กำหนดให้บริษัทมีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ทุกรอบระยะเวลาบัญชี และบริษัทที่มีส่วนได้เสียร่วมกันในสัมปทานแต่ละบริษัทมีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้เฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับรายได้ซึ่งเป็นส่วนของบริษัทเอง (มาตรา ๓๔)

๓๒. กำหนดให้การยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ ให้กรรมการผู้มีอำนาจทำการแทนบริษัทมีหน้าที่ยื่นแทนบริษัท และในกรณีที่บริษัทที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศมีหน้าที่เสียภาษี ไม่มีกรรมการผู้มีอำนาจทำการแทนบริษัทอยู่ในราชอาณาจักร ให้ผู้ทำกิจการแทนบริษัทที่อยู่ในราชอาณาจักรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเงินได้ อันต้องเสียภาษีมีหน้าที่ยื่นแทนบริษัท (มาตรา ๓๕)

๓๓. กำหนดให้ในกรณีที่บริษัทควบเข้ากัน ถ้าบริษัทเดิมยังมีได้ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ตามมาตรา ๓๔ ให้บริษัทที่ตั้งขึ้นใหม่โดยการควบเข้ากันมีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้แทนบริษัทเดิม (มาตรา ๓๖)

๓๔. กำหนดให้ในกรณีที่มีการโอนกิจการปิโตรเลียม ถ้าบริษัทผู้โอนไม่ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ภายในเวลาที่กำหนด และเจ้าพนักงานประเมินได้แจ้งการไม่ยื่นแบบแสดงรายการนั้นต่อบริษัทผู้รับโอนแล้ว ให้บริษัทผู้รับโอนยื่นแบบแสดงรายการเงินได้แทนบริษัทผู้โอน (มาตรา ๓๗)

๓๕. กำหนดให้ในกรณีที่บริษัทเลิกกิจการปิโตรเลียม ให้ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการแทนตามมาตรา ๓๕ มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ ถ้ามีผู้ชำระบัญชี ให้ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการแทนตามมาตรา ๓๕ กับผู้ชำระบัญชีมีหน้าที่ร่วมกันยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ (มาตรา ๓๘)

๓๖. กำหนดให้ใช้แบบแสดงรายการเงินได้ตามที่อธิบดีกำหนด และให้ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเงินกรอรายการในแบบนั้นโดยครบถ้วน และให้ยื่นเอกสารประกอบตามที่อธิบดีกำหนดไปพร้อมด้วย (มาตรา ๓๙)

๓๗. กำหนดให้ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ต่อเจ้าพนักงาน ณ สถานที่ที่อธิบดีกำหนด (มาตรา ๔๐)

๓๘. กำหนดให้ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ภายใน ๕ เดือน นับแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี (มาตรา ๔๑)

หมวด ๔ การชำระภาษี

๓๙. กำหนดให้การชำระภาษีตามมาตรา ๒๐ ให้ชำระต่อเจ้าพนักงาน ณ สถานที่ที่อธิบดีกำหนด และบริษัทจะยื่นคำขอชำระเป็นเงินตราต่างประเทศสกุลใดก็ได้ เมื่ออธิบดีโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีพิจารณาเห็นสมควรจะอนุมัติให้ชำระเป็นเงินตราต่างประเทศสกุลนั้นตามเงื่อนไขและวิธีการที่กำหนดก็ได้ (มาตรา ๔๒)

๔๐. กำหนดให้บริษัทที่มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ตามหมวด ๓ ชำระภาษีภายใน ๕ เดือนนับแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชีพร้อมกับการยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ (มาตรา ๔๓)

๔๑. กำหนดให้ในกรณีที่เจ้าพนักงานประเมินได้ประเมินตามหมวด ๖ ให้ผู้มีหน้าที่ชำระภาษีชำระภาษีนั้นภายใน ๓๐ วันนับแต่วันได้รับแจ้งการประเมิน เว้นแต่การประเมินตามมาตรา ๕๙ ให้ชำระภาษีภายในเวลาที่เจ้าพนักงานประเมินกำหนด (มาตรา ๔๔)

หมวด ๕ การหักภาษี ณ ที่จ่าย

๔๒. กำหนดให้บริษัทที่เป็นผู้จ่ายเงินได้ตามมาตรา ๒๑ มีหน้าที่หักภาษีไว้ ณ ที่จ่ายทุกคราวที่จ่ายเงินได้นั้นในอัตราตามมาตรา ๒๑ และยื่นแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่าย และนำส่งภาษีที่ต้องหักการหักภาษีให้คำนวณหักตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๔๕)

๔๓. กำหนดให้การยื่นแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่าย ให้กรรมการผู้มีอำนาจทำการแทนบริษัท มีหน้าที่ยื่นแทนบริษัท และในกรณีที่บริษัทที่ขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ไม่มีการกรรมการผู้มีอำนาจทำการแทนบริษัทอยู่ในราชอาณาจักร ให้ผู้ทำกิจการแทนบริษัทที่อยู่ในราชอาณาจักร ในส่วนที่เกี่ยวกับเงินได้ที่จ่าย มีหน้าที่ยื่นแทนบริษัท (มาตรา ๔๖)

๔๔. กำหนดให้ในกรณีที่บริษัทควบเข้ากับ ถ้าบริษัทซึ่งเป็นผู้จ่ายเงินได้ตามมาตรา ๒๑ ยังมีได้ยื่นแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่าย ให้บริษัทที่ตั้งขึ้นใหม่โดยการควบเข้ากัน มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่ายแทนบริษัทเดิม (มาตรา ๔๗)

๔๕. กำหนดให้ในกรณีที่มีการโอนกิจการปิโตรเลียม ถ้าบริษัทผู้โอนไม่ยื่นแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่ายภายในเวลาที่กำหนด และเจ้าพนักงานประเมินได้แจ้งการไม่ยื่นแบบแสดงรายการนั้นต่อบริษัทผู้รับโอนแล้ว ให้บริษัทผู้รับโอนยื่นแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่ายแทนบริษัทผู้โอน (มาตรา ๔๘)

๔๖. กำหนดให้ในกรณีที่บริษัทเลิกกิจการปิโตรเลียม ให้ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการแทนตามมาตรา ๔๖ มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่าย ถ้ามีผู้ชำระบัญชีให้ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการแทนตามมาตรา ๔๖ กับผู้ชำระบัญชีมีหน้าที่ร่วมกัน ยื่นแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่าย (มาตรา ๔๙)

๔๗. กำหนดให้ใช้แบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่ายตามแบบที่อธิบดีกำหนด และให้ยื่นเอกสารประกอบตามที่อธิบดีกำหนดไปพร้อมด้วย (มาตรา ๕๐)

๔๘. กำหนดให้การยื่นแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่าย ให้ยื่นภายใน ๗ วันนับแต่วันจ่ายเงินได้ตามมาตรา ๒๑ และการยื่นแบบแสดงรายการตามมาตรา ๔๘ ให้ยื่นภายในเวลาที่เจ้าพนักงานประเมินกำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่า ๓๐ วันนับแต่วันได้รับแจ้งการไม่ยื่นแบบแสดงรายการของบริษัทผู้โอนกิจการปิโตรเลียม และการยื่นแบบแสดงรายการตามมาตรา ๕๙ ให้ยื่นภายในเวลาที่เจ้าพนักงานประเมินกำหนด (มาตรา ๕๑)

๔๙. กำหนดให้บริษัทที่มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่ายนำส่งภาษีภายใน ๗ วันนับแต่วันจ่ายเงินได้ตามมาตรา ๒๑ พร้อมกับการยื่นแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่ายตามมาตรา ๕๑ (มาตรา ๕๒)

๕๐. กำหนดให้ในกรณีที่เจ้าพนักงานประเมินได้ประเมินตามหมวด ๖ ให้ผู้มีหน้าที่นำส่งภาษี นำส่งภาษีนั้นภายใน ๓๐ วันนับแต่วันได้รับแจ้งการประเมิน เว้นแต่การประเมินตามมาตรา ๕๙ ให้นำส่งภาษีภายในเวลาที่เจ้าพนักงานประเมินกำหนด (มาตรา ๕๓)

๕๑. กำหนดให้การยื่นแบบแสดงรายการและการนำส่งภาษี ให้ยื่นและนำส่งต่อเจ้าพนักงาน ณ สถานที่ที่อธิบดีกำหนด (มาตรา ๕๔)

๕๒. กำหนดให้ผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ซึ่งมีได้หักภาษีหรือหักภาษีโดยไม่ถูกต้อง ต้องรับผิดชอบร่วมกับบุคคลซึ่งได้รับเงินได้ตามมาตรา ๒๑ ในการชำระภาษีนั้น และในกรณีที่ผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ได้หักภาษี ณ ที่จ่ายไว้แล้ว ให้ผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย รับผิดชอบในการชำระภาษีนั้นแต่ฝ่ายเดียว (มาตรา ๕๕)

หมวด ๖ อำนาจเจ้าพนักงานประเมิน

๕๓. กำหนดให้เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจประเมินภาษี เบี้ยปรับ และเงินเพิ่มตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๕๖)

๕๔. กำหนดอำนาจของเจ้าพนักงานประเมิน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา ๕๖ ให้เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจจัดทำรายการลงในแบบแสดงรายการเงินได้ตามหลักฐานที่เห็นว่าถูกต้อง หรือแก้ไขเพิ่มเติมรายการในแบบแสดงรายการเงินได้หรือในเอกสารที่ยื่นประกอบแบบแสดงรายการเงินได้เพื่อให้ถูกต้อง หรือปรับปรุงจำนวนรายได้และรายจ่ายของบริษัทเพื่อให้ได้จำนวนที่บริษัทควรได้รับและจ่าย หรือกำหนดราคา หรือมูลค่าของทรัพย์สินหรือกิจการปิโตรเลียมตามราคาตลาดในวันโอน หรือกำหนดกำไรสุทธิหรือเงินได้ตามที่รู้เห็นหรือพิจารณาว่าถูกต้อง (มาตรา ๕๗)

๕๕. กำหนดอำนาจของเจ้าพนักงานประเมิน ในการดำเนินการตามมาตรา ๕๖ หรือมาตรา ๕๗ ให้เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจออกหมายเรียกผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้หรือแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่าย และออกหมายเรียกพยานมาให้ถ้อยคำ หรือออกคำสั่งให้ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้หรือแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่าย และออกคำสั่งให้พยานตอบคำถามเป็นหนังสือ หรือส่งบัญชีหลักฐาน รายงานหรือเอกสารอื่นอันควรแก่กรณีมาตรวจสอบไต่สวน (มาตรา ๕๘)

๕๖. กำหนดให้เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจสั่งให้ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้หรือแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่าย และมีอำนาจประเมินภาษี สั่งให้เสียภาษีหรือนำส่งภาษีก่อนกำหนดเวลาตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๕๙)

๕๗. กำหนดให้เจ้าพนักงานประเมินแจ้งการประเมินเป็นหนังสือไปยังบริษัทหรือผู้มีหน้าที่ชำระภาษี หรือนำส่งภาษี ในกรณีนี้จะอุทธรณ์การประเมินก็ได้ เว้นแต่การประเมินตามมาตรา ๕๖ (๓) ห้ามมิให้อุทธรณ์การประเมิน (มาตรา ๖๐)

๕๘. กำหนดให้การประเมินของเจ้าพนักงานประเมินให้กระทำได้ภายในเวลาตามที่กำหนด (มาตรา ๖๑)

หมวด ๗ เบี้ยปรับและเงินเพิ่ม

๕๙. กำหนดให้บริษัทเสียเบี้ยปรับในกรณีและตามอัตราที่กำหนดตามมาตรา ๖๒ (มาตรา ๖๒)

๖๐. กำหนดให้บริษัทเสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ ๑ ต่อเดือนหรือเศษของเดือนของภาษีที่ต้องชำระ หรือชำระขาดหรือที่ต้องนำส่งหรือนำส่งขาด โดยไม่รวมเบี้ยปรับตามมาตรา ๖๒ การคำนวณเงินเพิ่มดังกล่าวมิให้คิดทบต้น (มาตรา ๖๓)

๖๑. กำหนดให้เบี้ยปรับและเงินเพิ่มอาจงดหรือลดลงได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๖๔)

๖๒. กำหนดให้ถือว่าเบี้ยปรับและเงินเพิ่มตามหมวดนี้เป็นภาษี (มาตรา ๖๕)

หมวด ๘ บทกำหนดโทษ

๖๓. กำหนดบทลงโทษผู้ที่แจ้งข้อความอันเป็นเท็จ ให้ถ้อยคำเท็จ ตอบคำถามด้วยถ้อยคำอันเป็นเท็จ นำพยานหลักฐานเท็จมาแสดง หรือกระทำการใด ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียภาษี (มาตรา ๖๖)

๖๔. กำหนดบทลงโทษผู้ที่ไม่ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ หรือแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่าย เพื่อหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียหรือการนำส่งภาษี (มาตรา ๖๗)

๖๕. กำหนดบทลงโทษผู้ที่ไม่อำนวยความสะดวกหรือขัดขวางเจ้าพนักงานซึ่งกระทำการตามหน้าที่ ตามมาตรา ๖ (มาตรา ๖๘)

๖๖. กำหนดบทลงโทษผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีตามมาตรา ๗ (มาตรา ๖๙)

๖๗. กำหนดบทลงโทษผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีหรือเจ้าพนักงานประเมินตามมาตรา ๙ (มาตรา ๗๐)

๖๘. กำหนดบทลงโทษเจ้าพนักงานผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๑๑ (มาตรา ๗๑)

๖๙. กำหนดบทลงโทษผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือข้อบังคับตามมาตรา ๑๖ (๓) (มาตร ๗๒)

๗๐. กำหนดบทลงโทษผู้ที่ไม่หักภาษี ณ ที่จ่าย ซึ่งตนมีหน้าที่หักตามมาตรา ๔๕ (มาตรา ๗๓)

๗๑. กำหนดบทลงโทษผู้ที่มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย หักภาษีไว้แล้วละเลยไม่นำส่งตามหมวด ๕ (มาตรา ๗๔)

๗๒. กำหนดบทลงโทษผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานประเมินที่ออกตามมาตรา ๕๘ หรือไม่ยอมตอบคำถามของเจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจไต่สวน โดยไม่มีเหตุอันสมควร (มาตรา ๗๕)

๗๓. กำหนดบทลงโทษในกรณีที่บริษัทใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้จัดการ กรรมการ บริษัท หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทในส่วนที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดนั้น ต้องระวางโทษสำหรับความผิดที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดดังกล่าว (มาตรา ๗๖)

๗๔. กำหนดบทลงโทษความผิดตามมาตรา ๖๗ ถึงมาตรา ๗๐ และมาตรา ๗๒ ถึงมาตรา ๗๖ ถ้าอธิบดีเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรถูกปรับโทษถึงจำคุก ให้มีอำนาจเปรียบเทียบกำหนดค่าปรับได้ เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่อธิบดีกำหนดภายใน ๓๐ วัน คดีนั้นเป็นอันเสร็จเด็ดขาด ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบ หรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระค่าปรับภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ดำเนินคดีเพื่อฟ้องร้องต่อไป (มาตรา ๗๗)

๒. พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๐ ตอนที่ ๑๕๗ วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๑๖ หน้า ๕๗๗

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๑๖ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่รัฐบาลได้ส่งเสริมให้มีการสำรวจปิโตรเลียมในทะเลที่มีน้ำลึกเกินสองร้อยเมตร สมควรกำหนดส่วนลดเพื่อคำนวณราคามาตรฐานให้แก่ผู้รับสัมปทานที่ผลิตปิโตรเลียมในแปลงสำรวจในทะเลที่มีน้ำลึกเกินสองร้อยเมตร และกำหนดการนับระยะเวลาในกรณีที่มีการขยายอายุสัมปทานในส่วนที่เกี่ยวกับการผลิตปิโตรเลียมเสียใหม่ ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

แก้ไขเพิ่มเติมให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดส่วนลดเพื่อประโยชน์ในการคำนวณราคามาตรฐานไม่เกินร้อยละ ๗ ของราคาประกาศตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมเป็นเวลาไม่เกิน ๙ ปีนับแต่วันที่บริษัทเริ่มผลิต

ปีโตรเลียมจากแปลงสำรวจแต่ละแปลงที่มีใช้แปลงสำรวจที่กรมทรัพยากรธรณีกำหนดว่าเป็นแปลงสำรวจ ในทะเลที่มีน้ำลึกเกินสองร้อยเมตรตามกฎหมายว่าด้วยปีโตรเลียม และไม่เกินร้อยละ ๓๐ ของราคาประกาศ ตามกฎหมายว่าด้วยปีโตรเลียมเป็นเวลาไม่เกิน ๙ ปีนับแต่วันที่บริษัทเริ่มผลิตปีโตรเลียมจากแต่ละพื้นที่ผลิต ในแปลงสำรวจที่กรมทรัพยากรธรณีกำหนดว่าเป็นแปลงสำรวจในทะเลที่มีน้ำลึกเกินสองร้อยเมตรตามกฎหมาย ว่าด้วยปีโตรเลียม หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดส่วนลดดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ในกรณี ที่มีการขยายอายุสัมปทานในส่วนที่เกี่ยวกับการผลิตปีโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปีโตรเลียมเนื่องจากการ ผลิตปีโตรเลียมต้องหยุดชะงักลงเพราะเหตุสุดวิสัย มีให้นับระยะเวลาที่ได้รับการขยายอายุสัมปทานนั้น รวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของระยะเวลาที่กำหนด (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘)

๓. พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโตรเลียม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๖ ตอนที่ ๒๒๐ ฉบับพิเศษ วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๒๒ หน้า ๘

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๒๒ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ได้กำหนดหลักการจัดเก็บภาษีเงินได้ไว้ แตกต่างกับประมวลรัษฎากร ซึ่งทำให้บริษัทที่ได้ทำสัญญาปีโตรเลียมไว้ก่อนปี พ.ศ. ๒๕๑๒ และได้ทำสัญญา ซื้อขายก๊าซธรรมชาติกับองค์การก๊าซธรรมชาติก่อนปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ไม่อาจนำภาษีเงินได้ที่ได้ชำระในประเทศไทยตามกฎหมายดังกล่าวไปเป็นเครดิตหักออกจากภาษีเงินได้ที่ต้องชำระในต่างประเทศได้ และจำเป็นต้องเสียภาษี เงินได้ในต่างประเทศซ้อนอีกครั้งหนึ่ง ดังนั้น เพื่อให้หลักการจัดเก็บภาษีเงินได้มีความอ่อนตัวและสามารถใช้บังคับในแต่ละกรณีได้อย่างเหมาะสม และเพื่อรักษาประโยชน์ของแผ่นดิน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโตรเลียม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

กำหนดให้เพิ่มความเป็นหมวด ๗ ทวิ บทบัญญัติเฉพาะกรณี มาตรา ๖๕ ทวิ มาตรา ๖๕ ตริ มาตรา ๖๕ จัตวา มาตรา ๖๕ เบญจ มาตรา ๖๕ ฉ มาตรา ๖๕ สัตต มาตรา ๖๕ อัฐ มาตรา ๖๕ นว มาตรา ๖๕ ทศ มาตรา ๖๕ เอกาทศ มาตรา ๖๕ ทวาทศ และมาตรา ๖๕ เตรศ

๑. กำหนดให้บทบัญญัติในหมวดนี้ใช้บังคับแก่บริษัทซึ่งได้ทำสัญญาปีโตรเลียมก่อนปี พ.ศ. ๒๕๑๒ และได้ทำสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติกับองค์การก๊าซธรรมชาติแห่งประเทศไทยก่อนปี พ.ศ. ๒๕๒๒ และบริษัทอื่นตามที่จะมีพระราชกฤษฎีกากำหนด และให้นำบทนิยามคำว่า “เงินได้” “จำหน่าย” และ “บริษัท” ในมาตรา ๖๕ ตริ มาใช้แทนบทนิยามเดิม และให้นำความในมาตรา ๖๕ จัตวา มาตรา ๖๕ เบญจ มาตรา ๖๕ ฉ มาตรา ๖๕ สัตต มาตรา ๖๕ อัฐ มาตรา ๖๕ นว มาตรา ๖๕ ทศ และมาตรา ๖๕ เอกาทศ มาใช้บังคับแทน ความในมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๓๑ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ (มาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๖๕ ทวิ)

๒. กำหนดบทนิยามคำว่า “เงินได้” “จำหน่าย” และ “บริษัท” (มาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๖๕ ตริ)

๓. กำหนดให้บริษัทมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้เป็นรายรอบระยะเวลาบัญชีในอัตราที่กำหนดโดย พระราชกฤษฎีกา ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๕ แต่ไม่เกินร้อยละ ๔๘ ของกำไรสุทธิที่ได้จากกิจการปีโตรเลียม และภาษีเงินได้ในอัตราร้อยละ ๒๓.๐๘ ของเงินกำไรที่เหลือจากการชำระภาษีเงินได้ตาม (๑) หรือเงินประเภทอื่นใด

ที่กันไว้จากกำไรดังกล่าว หรือที่ถือว่าเป็นเงินกำไรดังกล่าว ทั้งนี้ เฉพาะจำนวนที่จำหน่ายออกนอกราชอาณาจักร (มาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๖๕ จัตวา)

๔. กำหนดให้ในกรณีที่มีการโอนกิจการปิโตรเลียม ถ้าบริษัทผู้รับโอนจ่ายเงินได้ที่เป็นเงินค่าสิทธิเงินปี หรือเงินได้ประจำเนื่องจากการโอนนั้น โดยเงินดังกล่าวไม่อาจกำหนดจำนวนทั้งสิ้นได้แน่นอน ให้บุคคลซึ่งได้รับเงินได้นั้นมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ในอัตราที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาซึ่งต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ แต่ไม่เกินร้อยละ ๖๐ ของเงินได้หลังจากหักต้นทุนตามมาตรา ๓๓ แล้ว (มาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๖๕ เบญจ)

๕. กำหนดรายจ่ายตามปกติและจำเป็นให้จำกัดอยู่เฉพาะแต่รายจ่ายที่บริษัทสามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นรายจ่ายตามปกติและจำเป็นในจำนวนไม่เกินสมควร และได้จ่ายไปทั้งหมดเฉพาะในกิจการปิโตรเลียมไม่ว่าจะจ่ายในหรือนอกราชอาณาจักร และภายในข้อจำกัดดังกล่าวให้รวมถึงค่าเช่าหรือค่าตอบแทนอย่างอื่นในการเช่าทรัพย์สิน ค่าแรงงาน ค่าบริการ ค่าวัสดุสิ้นเปลือง และรายจ่ายทำนองเดียวกันอื่นที่ใช้ในการเจาะเพื่อสำรวจหรือเพื่อผลิต ค่ารับรอง หนังสือที่จำหน่ายจากบัญชี เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือกองทุนบำเหน็จบำนาญ ค่าชดเชยรายจ่ายที่เป็นทุน ค่าภาคหลวง ไม่ว่าจะชำระเป็นตัวเงินและปิโตรเลียม รายจ่ายของสำนักงานใหญ่เท่าที่จัดสรรได้โดยสมควรว่าเกี่ยวกับกิจการปิโตรเลียมของบริษัท ราคาทุนของทรัพย์สินหรือสิทธิใด ๆ ที่หักค่าชดเชยรายจ่ายที่เป็นทุนแล้วสำหรับรายได้ตามมาตรา ๒๒ (๔) ดอกเบี้ยเงินกู้ยืม เฉพาะบริษัทพิสูจน์ได้ว่าบุคคลใดเป็นผู้รับและได้หักภาษีไว้ ณ ที่จ่าย สำหรับการจ่ายดอกเบี้ยนั้นแล้วตามมาตรา ๔๕ (มาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๖๕ ฉ)

๖. กำหนดรายการที่มีให้ถือเป็นรายจ่ายตามปกติและจำเป็น ให้รวมถึงรายจ่ายที่เป็นทุนหรือรายจ่ายในการต่อเติม เปลี่ยนแปลง ขยายออกหรือทำให้ดีขึ้นซึ่งทรัพย์สิน รายจ่ายที่เป็นการส่วนตัว หรือการให้โดยเสน่หาหรือรายจ่ายที่เป็นการบริจาค ผลเสียหายอันอาจได้กลับคืนเนื่องจากการประกันหรือสัญญาคุ้มกันใด ๆ รายจ่ายเพื่อตอบแทนทุนหรือทรัพย์สินของบริษัท รายจ่ายเพื่อตอบแทนทุนหรือทรัพย์สินของบริษัท เงินสำรองหรือเงินสมทบกองทุนใด ๆ เว้นแต่ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๕ ฉ (๕) ภาษีเงินได้ เบี้ยปรับ และเงินเพิ่มที่บริษัทต้องเสียตามพระราชบัญญัตินี้ รายจ่ายเพื่อกิจการหรือเพื่อประโยชน์ในการหาซึ่งเงินได้อันไม่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษี รายจ่ายที่บริษัทพิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับ ค่าธรรมเนียมการสงวนพื้นที่และเงินเพิ่มตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม ค่าปรับทางอาญา (มาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๖๕ สัตต)

๗. กำหนดการคำนวณรายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิตามหมวดนี้ (มาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๖๕ อัฐ)

๘. กำหนดให้ในกรณีที่บริษัทมีเงินได้ที่ต้องเสียภาษีเงินได้ตามมาตรา ๖๕ จัตวา (๒) หรือมีหน้าที่หักภาษีไว้ ณ ที่จ่ายตามมาตรา ๔๕ สำหรับเงินได้ตามมาตรา ๖๕ เบญจ วรรคสาม ในรอบระยะเวลาบัญชีใด ให้บริษัทได้รับเครดิตเพื่อหักออกจากภาษีดังกล่าว สำหรับปิโตรเลียมที่ผลิตได้เพื่อใช้ในราชอาณาจักรเป็นจำนวนเงินตามอัตราที่กำหนดไว้ในมาตรานี้ (มาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๖๕ นว)

๙. กำหนดการยื่นแบบแสดงรายการเงินได้สำหรับเงินได้ที่ต้องเสียภาษีเงินได้ตามมาตรา ๖๕ จัตวา (๑) หรือมาตรา ๖๕ เบญจ ให้ยื่นภายในห้าเดือนนับแต่วันสิ้นสุทธรอบระยะเวลาบัญชี สำหรับเงินได้ที่ต้องเสียภาษีเงินได้ตามมาตรา ๖๕ จัตวา (๒) ให้ยื่นภายในเจ็ดวันนับแต่วันจำหน่าย (มาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๖๕ ทศ)

๑๐. กำหนดให้บริษัทที่มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ตามหมวด ๓ ชำระภาษีภายในห้าเดือนนับแต่วันสิ้นสุทธรอบระยะเวลาบัญชี พร้อมกับการยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ เว้นแต่ในกรณีการยื่นแบบแสดงรายการเงินได้สำหรับภาษีที่ต้องเสียตามมาตรา ๖๕ จัตวา (๒) ให้ชำระภาษีภายในเจ็ดวันนับแต่วันจำหน่าย พร้อมกับการยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ (มาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๖๕ เอกาทศ)

๑๑. กำหนดให้บทบัญญัติมาตรา ๑๒ มิให้นำมาใช้บังคับแก่เงินได้ที่บริษัทได้จากกิจการอื่นนอกจากกิจการปิโตรเลียม หรือดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่บุคคลใดได้รับจากบริษัท (มาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๖๕ ทวาทศ)

๑๒. กำหนดให้ในกรณีที่บริษัทมีเงินได้จากกิจการอื่นนอกจากกิจการปิโตรเลียมให้บริษัทเสียภาษีสำหรับเงินได้นั้นตามประมวลรัษฎากร และให้บริษัทจัดทำบัญชี หลักฐาน รายงานและเอกสารอื่นที่เกี่ยวกับเงินได้จากกิจการอื่นแยกต่างหากจากบัญชี หลักฐาน รายงานและเอกสารอื่นที่เกี่ยวกับเงินจากกิจการจากปิโตรเลียม (มาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๖๕ เตรส)

๔. พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๖ ตอนที่ ๑๒๘ ฉบับพิเศษ วันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๓๒ หน้า ๔๒

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๓๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ เพื่อจูงใจให้ผู้ประกอบกิจการปิโตรเลียมตัดสินใจลงทุนสำรวจและพัฒนาปิโตรเลียมในประเทศไทย ประกอบกับในปัจจุบันได้มีการปรับปรุงการยื่นแบบแสดงรายการเงินได้นิติบุคคลตามประมวลรัษฎากรให้ผู้มีหน้าที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ทุกครึ่งปีเพิ่มขึ้นด้วย สมควรปรับปรุงบทบัญญัติของพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ให้สอดคล้องกับการปรับปรุงกฎหมายดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๕ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “จำหน่าย” หมายความว่า ส่งน้ำมันดิบไปยังโรงกลั่นน้ำมันหรือสถานที่เก็บรักษาเพื่อการกลั่นน้ำมันของบริษัท ส่งก๊าซธรรมชาติไปยังโรงแยกก๊าซ โรงทำก๊าซให้เป็นของเหลว โรงอัดก๊าซ หรือสถานที่เก็บรักษาเพื่อกิจการดังกล่าวของบริษัทนำปิโตรเลียมที่ต้องเสียค่าภาคหลวงไปใช้ในกิจการใด ๆ ของบริษัทหรือของผู้อื่นโดยไม่มีการขาย หรือโอนปิโตรเลียมที่ต้องเสียค่าภาคหลวงโดยไม่มีการตอบแทน (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

๒. แก้ไขเพิ่มเติมให้บริษัทมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้เป็นรายรอบระยะเวลาบัญชี ในอัตราที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ แต่ไม่เกินร้อยละ ๖๐ ของกำไรสุทธิที่ได้จากกิจการปิโตรเลียม (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)

๓. แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องรายจ่ายตามปกติและจำเป็นของบริษัท ให้รวมถึงค่าภาคหลวงสำหรับปิโตรเลียม ไม่ว่าจะชำระเป็นตัวแทนหรือปิโตรเลียม (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔ (๗))

๔. แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องรายจ่ายตามปกติและจำเป็นของบริษัท ให้รวมถึงผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมด้วย (มาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๒๔ (๑๐))

๕. ให้ยกเลิก (๙) ของมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ (มาตรา ๗)

๖. แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการคำนวณรายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิ ในกรณีที่บริษัทเป็นผู้ได้รับสัมปทานสำหรับแปลงสำรวจหลายแปลง โดยแปลงสำรวจบางแปลงอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๒ และบางแปลงอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๒ ให้บริษัทดังกล่าวคำนวณรายได้ รายจ่าย

และกำไรสุทธิสำหรับแปลงสำรวจที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้ ๆ เหมือนหนึ่งเป็นบริษัทแยกต่างหาก จากกัน และการคำนวณรายได้และรายจ่ายสำหรับแปลงสำรวจดังกล่าว ถ้ารายได้และรายจ่ายรายการใด ไม่สามารถแยกกันได้โดยชัดแจ้ง ให้เฉลี่ยรายได้และรายจ่ายตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด ในกฎกระทรวง (มาตรา ๘ เพิ่มมาตรา ๒๖ (๑๖))

๗. ให้ยกเลิกมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ (มาตรา ๙)

๘. แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องให้บริษัทมีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ทุกครั้งรอบระยะเวลาบัญชี หรือ ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ถูกรอบระยะเวลาบัญชี และการยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ดังกล่าว ให้บริษัท มีหน้าที่จัดทำประมาณการกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิที่จะพึงมีสำหรับระยะเวลาบัญชีนั้น และมีให้ใช้บังคับแก่ บริษัทซึ่งมีรอบระยะเวลาบัญชีหรือรอบระยะเวลาบัญชีสุดท้ายน้อยกว่าสิบสองเดือน บริษัทที่มีส่วนได้เสีย ร่วมกันในสัมปทานแต่ละบริษัท มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้เฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับรายได้ซึ่งเป็นส่วนของ บริษัทเอง และบริษัทที่เป็นผู้ได้รับสัมปทานสำหรับแปลงสำรวจหลายแปลงตามมาตรา ๒๖ (๑๖) มีหน้าที่ต้อง ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้เสมือนหนึ่งเป็นบริษัทแยกต่างหากจากกัน (มาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔)

๙. แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ตามมาตรา ๓๔ (๑) ให้ยื่นภายในสองเดือน นับแต่วันสุดท้ายของวันครบกำหนดครั้งรอบระยะเวลาบัญชีนั้น และการยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ ตามมาตรา ๓๔ (๒) ให้ยื่นภายในห้าเดือนนับแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี (มาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง)

๑๐. แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ตามมาตรา ๓๔ (๑) ถ้ามีภาษีต้องเสีย ให้บริษัทคำนวณและชำระภาษีจากจำนวนกึ่งหนึ่งของประมาณการกำไรสุทธิตามมาตรา ๓๔ วรรคสอง พร้อมกับการยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ ภาษีชำระให้ถือเป็นเครดิตในการคำนวณภาษีที่ต้องชำระตามมาตรา ๔๓ (มาตรา ๑๒ เพิ่มมาตรา ๔๓ ทวิ)

๑๑. แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องให้บริษัทเสียเบี้ยปรับในกรณีถ้ามิได้ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ตามมาตรา ๓๔ (๑) ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง หรือยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ตามมาตรา ๓๔ (๑) ภายใน กำหนดเวลา โดยแสดงประมาณการกำไรสุทธิตามมาตรา ๓๔ วรรคสอง ขาดไปเกินร้อยละ ๒๕ ของกำไรสุทธิ ในรอบระยะเวลาบัญชีนั้นโดยไม่มีเหตุอันควร ให้เสียเบี้ยปรับอีกร้อยละ ๒๐ ของภาษีที่ต้องชำระตามมาตรา ๔๓ ทวิ หรือของภาษีที่ชำระขาด แล้วแต่กรณี หรือถ้ามิได้ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง หรือภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๓๔ (๒) ที่ขยายหรือเลื่อนออกไปตามมาตร ๕ ให้เสียเบี้ยปรับอีก หนึ่งเท่าของภาษี หรือถ้ายื่นแบบแสดงรายการเงินได้ไม่ถูกต้องหรือมีข้อผิดพลาดทำให้จำนวนภาษีที่ต้อง เสียลดน้อยลง ให้เสียเบี้ยปรับอีกร้อยละ ๒๐ ของภาษีที่ประเมินเพิ่มเติม หรือถ้ามิได้หักภาษี ณ ที่จ่าย หรือมิได้ ยื่นแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่าย ภายในกำหนดเวลาตามหมวด ๕ หรือยื่นแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่ายไม่ถูกต้อง ทำให้จำนวนภาษีที่นำส่งนั้นน้อยไปกว่าจำนวนที่ควรต้องนำส่ง ให้เสียเบี้ยปรับอีกร้อยละ ๒๐ ของภาษีที่มีได้หัก ณ ที่จ่าย หรือที่มีได้ยื่นแบบแสดงรายการหรือที่ยื่นแบบแสดงรายการขาดไป แล้วแต่กรณี (มาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๒)

๑๒. ให้บรรดาบทบัญญัติทั้งหลายแห่งพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไข เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่บริษัทที่ได้รับสัมปทานสำหรับสัมปทานที่ได้ออกให้ก่อนวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัตินี้ยังคงใช้บังคับต่อไปสำหรับบริษัทดังกล่าว ทั้งนี้ เว้นแต่บริษัทนั้นจะได้อื่นขอและได้รับความยินยอมจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมตามความในมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม

(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๒ ให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติปีโตรเลียม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๒ มาใช้บังคับแก่สัมปทานของตน (มาตรา ๑๔)

๕. พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโตรเลียม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๗๐ ก วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๑ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๓๔ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากพระราชบัญญัติองค์การร่วมไทย-มาเลเซีย พ.ศ. ๒๕๓๓ ได้บัญญัติให้จัดตั้งองค์การร่วมไทย-มาเลเซียขึ้นเพื่อดำเนินการแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากรในพื้นที่ใต้ทะเลรวมทั้งปีโตรเลียมด้วย จึงสมควรกำหนดอัตราและหลักเกณฑ์ในการคำนวณภาษีเงินได้ปีโตรเลียมให้สอดคล้องกับลักษณะการดำเนินกิจการขององค์การร่วมไทย-มาเลเซีย และเป็นไปตามความตกลงว่าด้วยธรรมนูญและเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการจัดตั้งองค์การร่วมไทย-มาเลเซีย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโตรเลียม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

เพิ่มความเข้มงวด ๗ ตรี บทบัญญัติเฉพาะเขตพื้นที่ที่พัฒนาร่วม (มาตรา ๓ เพิ่มความเข้มงวด ๗ ตรี บทบัญญัติเฉพาะเขตพื้นที่ที่พัฒนาร่วม มาตรา ๖๕ จตุทศ มาตรา ๖๕ ปันรส มาตรา ๖๕ โสฬส มาตรา ๖๕ สัตตรส มาตรา ๖๕ อัญฐารส มาตรา ๖๕ เอกุณวิสติ มาตรา ๖๕ วิสติ และมาตรา ๖๕ เอกวิสติ)

๑. กำหนดให้นำบทบัญญัติในหมวดนี้ใช้บังคับแก่บริษัทซึ่งได้ทำสัญญาแบ่งปันผลผลิตกับองค์การร่วม และให้นำบทนิยามคำว่า “ปีโตรเลียม” “กิจการปีโตรเลียม” “เงินได้” “จำหน่าย” “ค่าภาคหลวง” และ “บริษัท” ในมาตรา ๖๕ ปันรส มาใช้แทนบทนิยามในมาตรา ๔ และให้นำความในมาตรา ๖๕ โสฬส มาตรา ๖๕ สัตตรส มาตรา ๖๕ อัญฐารส มาตรา ๖๕ เอกุณวิสติ มาตรา ๖๕ วิสติ และมาตรา ๖๕ เอกวิสติ มาใช้บังคับแทน มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ (มาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๖๕ จตุทศ)

๒. กำหนดบทนิยามคำว่า “องค์การร่วม” “พื้นที่พัฒนาร่วม” “ปีโตรเลียม” “กิจการปีโตรเลียม” “เงินได้” “จำหน่าย” “ค่าภาคหลวง” “บริษัท” และ “สัญญาแบ่งปันผลผลิต” (มาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๖๕ ปันรส)

๓. กำหนดให้บริษัทมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้เป็นรายรอบระยะเวลาบัญชีแรกถึงรอบระยะเวลาบัญชีที่แปด ร้อยละ ๐ และรอบระยะเวลาบัญชีที่เก้าถึงรอบระยะเวลาบัญชีที่สิบห้า ร้อยละ ๑๐ และรอบระยะเวลาบัญชีที่สิบหกเป็นต้นไป ร้อยละ ๒๐ (มาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๖๕ โสฬส)

๔. กำหนดให้ในกรณีที่มีการโอนกิจการปีโตรเลียม ถ้าบริษัทผู้รับโอนจ่ายเงินได้ที่เป็นเงินค่าสิทธิเงินปี หรือเงินได้ประจำเนื่องจากการโอนนั้น โดยเงินดังกล่าวไม่อาจกำหนดจำนวนทั้งสิ้นได้แน่นอน ให้บุคคลซึ่งได้รับเงินได้นั้นมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ในอัตราดังต่อไปนี้ของเงินได้หลังจากหักต้นทุนตามมาตรา ๓๓ แล้ว ในกรณีที่มีการโอนในรอบระยะเวลาบัญชีแรกถึงรอบระยะเวลาบัญชีที่แปด ร้อยละ ๐ และในกรณีที่มีการโอนในรอบระยะเวลาบัญชีที่เก้าถึงรอบระยะเวลาบัญชีที่สิบห้า ร้อยละ ๑๐ และในกรณีที่มีการโอนในรอบระยะเวลาบัญชีที่สิบหกเป็นต้นไป ร้อยละ ๒๐ (มาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๖๕ สัตตรส)

๕. กำหนดให้การคำนวณกำไรสุทธิ ให้นำเอาจำนวนยอดเงินได้จากการขายปิโตรเลียม มูลค่าของปิโตรเลียมที่จำหน่าย ยอดเงินได้เนื่องจากการโอนทรัพย์สินหรือสิทธิใด ๆ อันเกี่ยวกับกิจการปิโตรเลียมซึ่งอาจกำหนดจำนวนทั้งสิ้นได้แน่นอน ยอดเงินได้อื่นใดที่ได้รับเนื่องจากการประกอบกิจการปิโตรเลียม มารวมเป็นรายได้ (มาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๖๕ อัญญัติ)

๖. กำหนดให้รายจ่ายตามปกติและจำเป็นให้จำกัดอยู่เฉพาะแต่รายจ่ายที่บริษัทสามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นรายจ่ายตามปกติและจำเป็นในจำนวนไม่เกินสมควร และได้จ่ายไปทั้งหมดเฉพาะในกิจการปิโตรเลียม ไม่ว่าจะจ่ายในหรือนอกราชอาณาจักรและภายในข้อจำกัดดังกล่าวให้รวมถึงค่าเช่าหรือค่าตอบแทนอย่างอื่นในการเช่าทรัพย์สิน ค่าแรงงาน ค่าบริการ ค่าวัสดุสิ้นเปลือง และรายจ่ายทำนองเดียวกันอย่างอื่นที่ใช้ในการเจาะเพื่อสำรวจหรือเพื่อผลิต ค่ารับรอง หนี้สูญที่จำหน่ายจากบัญชี เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือกองทุนบำเหน็จบำนาญ ค่าชดเชยรายจ่ายที่เป็นทุน รายจ่ายของสำนักงานใหญ่เท่าที่จัดสรรได้โดยสมควรว่าเกี่ยวกับกิจการปิโตรเลียมของบริษัท ราคาทุนของทรัพย์สินหรือสิทธิใด ๆ ที่หักค่าชดเชยรายจ่ายที่เป็นทุนแล้ว สำหรับรายได้ตามมาตรา ๖๕ อัญญัติ (๓)

๗. กำหนดรายการที่มีให้ถือเป็นรายจ่ายตามปกติและจำเป็น ได้แก่ รายจ่ายที่เป็นทุนหรือรายจ่ายในการต่อเติม เปลี่ยนแปลง ขยายออก หรือทำให้ดีขึ้นซึ่งทรัพย์สิน รายจ่ายที่เป็นการส่วนตัว หรือการให้โดยเสน่หา หรือรายจ่ายที่เป็นการบริจาค ผลเสียหายอันอาจได้กลับคืนเนื่องจากการประกัน หรือสัญญาคุ้มกันใด ๆ รายจ่ายเพื่อตอบแทนทุนหรือทรัพย์สินของบริษัท เงินสำรวจหรือเงินสมทบกองทุนใด ๆ ภาษีเงินได้ เบี้ยปรับ และเงินเพิ่มที่บริษัทต้องเสียตามพระราชบัญญัตินี้ รายจ่ายเพื่อกิจการหรือเพื่อประโยชน์ในการหามาซึ่งเงินได้อันไม่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษี รายจ่ายที่บริษัทพิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับ ดอกเบี้ย ค่าปรับทางอาญา ค่าภาคหลวงสำหรับปิโตรเลียม ไม่ว่าจะชำระเป็นตัวเงินหรือปิโตรเลียม (มาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๖๕ วิสตี)

๘. กำหนดการคำนวณรายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิตามหมวดนี้ (มาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๖๕ เอกวิสตี)

๖. พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๖๙ ก วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ หน้า ๑๒

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมโดยกำหนดให้ผู้รับสัมปทานขอขยายอายุสัมปทานได้เพราะเหตุซึ่งมิใช่ความผิดของผู้รับสัมปทาน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียมในเรื่องการกำหนดส่วนลดเพื่อประโยชน์ในการคำนวณราคามาตรฐานให้สอดคล้องกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๐ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

แก้ไขเพิ่มเติมในกรณีที่มีการขยายอายุสัมปทานในส่วนที่เกี่ยวกับการผลิตปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม เนื่องจากการผลิตปิโตรเลียมต้องหยุดชะงักลงเพราะเหตุซึ่งมิใช่ความผิดของผู้รับสัมปทานมิให้นับระยะเวลาที่ได้รับการขยายอายุสัมปทานนั้นรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของระยะเวลาที่กำหนด (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘ วรรคสาม)

๗. พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอนที่ ๖๕ ก วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ หน้า ๔๒

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

ตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ เพื่อเพิ่มระบบสัญญาแบ่งปันผลผลิตเป็นอีกระบบหนึ่งในการแสวงหาประโยชน์ในการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมนอกเหนือจากระบบการให้สัมปทาน สมควรกำหนดอัตราและหลักเกณฑ์ในการคำนวณภาษีเงินได้ปิโตรเลียมให้สอดคล้องกับลักษณะการดำเนินการของระบบสัญญาแบ่งปันผลผลิต และเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีเงินได้ปิโตรเลียม สมควรแก้ไขปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการคำนวณกำไรสุทธิและกำหนดให้มีการยื่นแผนการผลิตปิโตรเลียม รายงานผลการประกอบกิจการปิโตรเลียม แผนงานและงบประมาณประจำปี และงบบัญชีค่าใช้จ่ายและงบการเงินประจำปี สำหรับระบบสัมปทาน สัญญาแบ่งปันผลผลิตกับองค์กรร่วมไทย-มาเลเซีย และสัญญาแบ่งปันผลผลิต จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๐ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในเครือเดียวกัน” หมายความว่า บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในเครือเดียวกันตามมาตรา ๓๙ แห่งประมวลรัษฎากร (มาตรา ๓)

๒. แก้ไขเพิ่มเติมให้บริษัทซึ่งมีหน้าที่ยื่นแผนการผลิตปิโตรเลียม รายงานผลการประกอบกิจการปิโตรเลียม แผนงานและงบประมาณประจำปี และเสนองบบัญชีค่าใช้จ่ายและงบการเงินประจำปีตามมาตรา ๔๒ ทวิ มาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ต้องส่งสำเนาแผนการผลิตปิโตรเลียม ผลการประกอบกิจการปิโตรเลียม แผนงานและงบประมาณประจำปี และงบบัญชีค่าใช้จ่ายและงบการเงินประจำปีดังกล่าวต่ออธิบดี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีกำหนด (มาตรา ๔ เพิ่มมาตรา ๑๘/๑)

๓. แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องรายจ่ายของสำนักงานใหญ่เท่าที่จัดสรรได้โดยสมควรว่าเกี่ยวกับกิจการปิโตรเลียมของบริษัท และรายจ่ายเกี่ยวกับกิจการปิโตรเลียมที่เรียกเก็บโดยบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในเครือเดียวกัน (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔ (๘))

๔. แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องค่าเช่าหรือค่าตอบแทนอย่างอื่นในการเช่าทรัพย์สิน ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขสำหรับการคำนวณรายจ่ายดังกล่าวเป็นรายประเภทได้ และรายจ่ายของสำนักงานใหญ่เท่าที่จัดสรรได้โดยสมควรว่าเกี่ยวกับกิจการปิโตรเลียมของบริษัท และรายจ่ายเกี่ยวกับกิจการปิโตรเลียมที่เรียกเก็บโดยบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในเครือเดียวกัน ให้หักเป็นรายจ่ายได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๒๖ (๙/๑) และ (๙/๒))

๕. แก้ไขเพิ่มเติมในกรณีที่มีการโอนกิจการปิโตรเลียม ให้บริษัทผู้รับโอนถือเอาผลขาดทุนประจำปีคงเหลือของบริษัทผู้โอนเพื่อประโยชน์ในการหักลดหย่อนตามมาตรา ๒๘ (๑) นับแต่รอบระยะเวลาบัญชีที่มีการโอนเป็นต้นไปได้เสมือนหนึ่งว่ามิได้มีการโอนกิจการปิโตรเลียม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๙)

๖. แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องรายจ่ายของสำนักงานใหญ่เท่าที่จัดสรรได้โดยสมควรว่าเกี่ยวกับกิจการปีโตรเลียมของบริษัทและรายจ่ายเกี่ยวกับกิจการปีโตรเลียมที่เรียกเก็บโดยบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในเครือเดียวกัน (มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๕ เอกุณวิสติ (๗))

๗. แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องค่าเช่าหรือค่าตอบแทนอย่างอื่นในการเช่าทรัพย์สิน ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขสำหรับการคำนวณรายจ่ายดังกล่าวเป็นรายประเภทได้ และรายจ่ายของสำนักงานใหญ่เท่าที่จัดสรรได้โดยสมควรว่าเกี่ยวกับกิจการปีโตรเลียมของบริษัท และรายจ่ายเกี่ยวกับกิจการปีโตรเลียมที่เรียกเก็บโดยบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในเครือเดียวกันให้หักเป็นรายจ่ายได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๙ เพิ่มมาตรา ๖๕ เอกุณวิสติ (๗/๑) และ (๗/๒))

๘. เพิ่มความเป็นหมวด ๗ จัตวา บทบัญญัติเฉพาะสัญญาแบ่งปันผลผลิต (มาตรา ๑๐ เพิ่มความเป็นหมวด ๗ จัตวา บทบัญญัติเฉพาะสัญญาแบ่งปันผลผลิต มาตรา ๖๕ ทวารวิสติมาตรา ๖๕ เตวีสติมาตรา ๖๕ จตุวิสติมาตรา ๖๕ ปัญจวิสติและมาตรา ๖๕ ฉัพพีสติ))

๑) กำหนดให้นำบทบัญญัติในหมวด ๗ ตรีบทบัญญัติเฉพาะเขตพื้นที่พัฒนาร่วมแห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่บริษัทตามมาตรา ๖๕ เตวีสติ เว้นแต่บทนิยาม คำว่า “ปีโตรเลียม” “บริษัท” และ “สัญญาแบ่งปันผลผลิต” และบทบัญญัติเกี่ยวกับอัตรา ภาษีเงินได้ปีโตรเลียม รวมทั้งหลักการเสียภาษีแยกกันในการนี้ของสัญญาแบ่งปันผลผลิต ที่ได้มีการกำหนดขึ้นใหม่ในหมวด ๗ จัตวา นอกจากนี้ยังได้กำหนดให้นำบทบัญญัติในหมวด ๑ ถึงหมวด ๗ และหมวด ๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่บริษัทตามมาตรา ๖๕ เตวีสติได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้ง กับบทบัญญัติในหมวดนี้และที่บัญญัติถึง “สัมปทาน” ให้หมายถึง “สัญญาแบ่งปันผลผลิต” (มาตรา ๑๐ เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๕ ทวารวิสติ)

๒) กำหนดบทนิยามคำว่า “ปีโตรเลียม” “บริษัท” และ “สัญญาแบ่งปัน ผลผลิต” เพื่อใช้ในหมวด ๗ จัตวา (มาตรา ๑๐ เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๕ เตวีสติ)

๓) กำหนดหน้าที่ให้บริษัทตามหมวด ๗ จัตวา มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ เป็นรายรอบระยะเวลาบัญชีในอัตราร้อยละ ๒๐ ของกำไรสุทธิที่ได้จากกิจการปีโตรเลียม รวมทั้ง กำหนดให้ในกรณีที่มีการโอนกิจการปีโตรเลียม ถ้าบริษัทผู้รับโอนจ่ายเงินได้ที่เป็นเงินค่าสิทธิเงินปี หรือเงินได้ประจำเนื่องจากการโอนนั้น โดยเงินดังกล่าวไม่อาจกำหนดจำนวนทั้งสิ้นได้แน่นอน ให้บุคคลซึ่งได้รับเงินได้นั้นมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ในอัตราร้อยละ ๒๐ ของเงินได้หลังจากหักต้นทุน ตามมาตรา ๓๓ แล้ว (มาตรา ๑๐ เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๕ จตุวิสติและมาตรา ๖๕ ปัญจวิสติ)

๔) กำหนดให้ในกรณีที่บริษัทเป็นผู้ได้รับสัมปทานหรือผู้ได้รับสัญญา แบ่งปันผลผลิต แล้วแต่กรณีสำหรับแปลงสำรวจหลายแปลง โดยแปลงสำรวจบางแปลงอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโตรเลียม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ หรือบางแปลงอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโตรเลียม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้บริษัทดังกล่าวคำนวณรายจ่ายได้รายจ่าย และกำไรสุทธิสำหรับแปลงสำรวจที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินั้น ๆ และแปลงสำรวจที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโตรเลียม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๐ เสมือนหนึ่งเป็นบริษัทแยกต่างหากจากกัน ๒ (มาตรา ๑๐ เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๕ ฉัพพีสติ)

๙. แก้ไขเพิ่มเติมบทลงโทษผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๘/๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๑ เพิ่มมาตรา ๗๒/๑)

๑๐. บทบัญญัติมาตรา ๑๘/๑ มาตรา ๒๔ (๘) มาตรา ๒๖ (๙/๑) และ (๙/๒) มาตรา ๒๙ มาตรา ๖๕ เอกรวิสติ (๗) มาตรา ๖๕ เอกรวิสติ (๗/๑) และ (๗/๒) และมาตรา ๗๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ไม่ให้นำมาใช้บังคับแก่บริษัทที่ได้รับสัมปทานจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานและบริษัทที่ได้ทำสัญญาแบ่งปันผลผลิตกับองค์กรร่วมไทย-มาเลเซีย สำหรับสัมปทานและสัญญาแบ่งปันผลผลิตที่ได้ออกให้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้บทบัญญัติดังกล่าวก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ยังคงใช้บังคับต่อไปสำหรับบริษัทนั้น เว้นแต่สัมปทานนั้นได้รับการต่อระยะเวลาผลิตปิโตรเลียมตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ หลังจากพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้นำบทบัญญัตินี้ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับ (มาตรา ๑๒)

๑๑. การดำเนินการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๒๖ (๙/๒) มาตรา ๒๙ มาตรา ๖๕ เอกรวิสติ (๗/๒) และมาตรา ๖๕ ฉพพิสตี แห่งพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ (มาตรา ๑๓)

๘. พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๙๗ ก วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ หน้า ๔๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่บทบัญญัติมาตรา ๓ มาตรา ๖ และมาตรา ๗ ให้ใช้บังคับสำหรับการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้ของบริษัทซึ่งรอระยะเวลาบัญชีเริ่มในหรือหลังวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

ตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ เพื่อเพิ่มระบบ สัญญาแบ่งปันผลผลิตเป็นอีกระบบหนึ่งในการแสวงหาประโยชน์ในการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม นอกเหนือจากระบบการให้สัมปทาน สมควรกำหนดอัตราและหลักเกณฑ์ในการคำนวณภาษีเงินได้ ปิโตรเลียมให้สอดคล้องกับลักษณะการดำเนินการของระบบสัญญาแบ่งปันผลผลิต จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญ

พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๑ มีเนื้อหารวม จำนวน ๓ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

เพิ่มความเข้มงวด ๗ จัดว่า บทบัญญัติเฉพาะสัญญาแบ่งปันผลผลิต (มาตรา ๓ เพิ่มความเข้มงวด ๗ จัดว่า บทบัญญัติเฉพาะสัญญาแบ่งปันผลผลิต มาตรา ๖๕ ทววิสติมาตรา ๖๕ เตวิสติมาตรา ๖๕ จตุวิสติมาตรา ๖๕ ปัญวิสติและมาตรา ๖๕ ฉพพิสตี))

(๑) กำหนดให้นำบทบัญญัติในหมวด ๗ ตริบทบัญญัติเฉพาะเขตพื้นที่พัฒนาร่วมแห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่บริษัทตามมาตรา ๖๕ เตวิสติเว้นแต่บทนิยาม คำว่า “ปิโตรเลียม” “บริษัท” และ “สัญญาแบ่งปันผลผลิต” และบทบัญญัติเกี่ยวกับอัตรา ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม รวมทั้งหลักการเสียภาษีแยกกันในกรณีของสัญญาแบ่งปันผลผลิต ที่ได้มีการกำหนดขึ้นใหม่ในหมวด ๗ จัดว่า นอกจากนี้ยังได้กำหนดให้นำบทบัญญัติในหมวด ๑ ถึงหมวด ๗ และหมวด ๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่บริษัทตามมาตรา ๖๕ เตวิสติ

ได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้ง กับบทบัญญัติในหมวดนี้และที่ได้บัญญัติถึง “สัมปทาน” ให้หมายถึง “สัญญาแบ่งปันผลผลิต” ๑ (มาตรา ๓ เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๕ ทวิวรรคต)

(๒) กำหนดบทนิยามคำว่า “ปิโตรเลียม” “บริษัท” และ “สัญญาแบ่งปัน ผลผลิต” เพื่อใช้ในหมวด ๗ จัตวา (ร่างมาตรา ๓ เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๕ เทวิวรรคต)

(๓) กำหนดหน้าที่ให้บริษัทตามหมวด ๗ จัตวา มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ เป็นรายรอบระยะเวลาบัญชี ในอัตราร้อยละ ๒๐ ของกำไรสุทธิที่ได้จากกิจการปิโตรเลียม รวมทั้ง กำหนดให้ในกรณีที่มีการโอนกิจการปิโตรเลียม ถ้าบริษัทผู้รับโอนจ่ายเงินได้ที่เป็นเงินค่าสิทธิเงินปี หรือเงินได้ประจำเนื่องจากการโอนนั้น โดยเงินดังกล่าวไม่อาจกำหนดจำนวนทั้งสิ้นได้แน่นอน ให้บุคคลซึ่งได้รับเงินได้นั้นมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ในอัตราร้อยละ ๒๐ ของเงินได้หลังจากหักต้นทุน ตามมาตรา ๓๓ แล้ว (มาตรา ๓ เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๕ จตุวรรคตและมาตรา ๖๕ ปัญจวรรคต)

(๔) กำหนดให้ในกรณีที่บริษัทเป็นผู้ได้รับสัมปทานหรือผู้ได้รับสัญญา แบ่งปันผลผลิต แล้วแต่กรณี สำหรับแปลงสำรวจหลายแปลง โดยแปลงสำรวจบางแปลงอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ หรือบางแปลงอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้บริษัทดังกล่าวคำนวณรายได้รายจ่าย และกำไรสุทธิสำหรับแปลงสำรวจที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้ ๆ และแปลงสำรวจที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสมือนหนึ่งเป็นบริษัทแยกต่างหากจากกัน ๒ (มาตรา ๓ เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๕ ฉพวิวรรคต)

๙. พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๖๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๕๐ ก วันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๒ หน้า ๙๒

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ กำหนดให้บริษัทสามารถ จัดทำบัญชี หลักฐาน และเอกสารประกอบการลงบัญชีเป็นภาษาต่างประเทศและระบุเป็นเงินตรา ต่างประเทศ พร้อมทั้ง ให้เลือกชำระภาษีเป็นเงินตราต่างประเทศได้แล้ว แต่ในการคำนวณกำไรสุทธิ และภาษีเงินได้ของบริษัทที่ได้รับ อนุมัติให้จัดทำบัญชีหลักฐาน และเอกสารประกอบการลงบัญชี เป็นภาษาต่างประเทศและระบุเป็นเงินตรา ต่างประเทศดังกล่าว ยังคงต้องคำนวณค่าของธุรกรรม ที่เป็นเงินตราต่างประเทศทั้งหมดเป็นเงินตราไทย กรณี จึงเป็นการสร้างภาระและต้นทุน การดำเนินงาน ทั้งยังก่อให้เกิดกำไรขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนที่มีได้ เกิดจากการดำเนินงาน ที่แท้จริง อีกทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการในการคำนวณเงินตรา หนี้สิน หรือสิทธิเรียกร้อง ที่มีมูลค่า เป็นเงินตราต่างประเทศเป็นเงินตราไทยตามพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีสมควรกำหนดให้บริษัทที่ได้รับอนุมัติ ให้ใช้เงินตรา ต่างประเทศสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานสามารถใช้เงินสกุลดังกล่าวในการคำนวณกำไร สุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้ พร้อมทั้งกำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ ในการคำนวณเงินตรา หนี้สิน หรือ สิทธิเรียกร้องที่มีมูลค่าเป็นเงินตราต่างประเทศเป็นเงินตราไทย ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามมาตรฐาน การบัญชีจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๖๒ (มาตรการกำหนดให้ใช้สกุลเงินอื่นที่ไม่ใช่สกุลเงินไทยในการคำนวณรายได้รายจ่าย และกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้ปิโตรเลียม) มีเนื้อหารวมจำนวน ๑๖ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. กำหนดให้บริษัทที่ได้รับอนุมัติให้จัดทำบัญชีหลักฐาน และเอกสารประกอบการลงบัญชีเป็นภาษาต่างประเทศหรือระบุเป็นเงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงานซึ่งมิใช่เงินตราไทยแล้วใช้ภาษาต่างประเทศหรือเงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงานที่ไม่ใช่เงินตราไทยดังกล่าวตั้งแต่วันแรกของรอบระยะเวลาบัญชีที่ได้รับอนุมัติและต้องใช้ตลอดไปจนกว่าจะได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากรจึงจะเปลี่ยนแปลงได้ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

๒. กำหนดให้บริษัทที่ได้รับอนุมัติให้ใช้เงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงานที่ไม่ใช่เงินตรา ไทยหรือให้เปลี่ยนแปลงเงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงานแล้วใช้หลักเกณฑ์การคำนวณมูลค่าของเงินตรา ทรัพย์สิน หนี้สิน และรายการอื่น ๆ ในงบการเงิน ณ วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีก่อนรอบระยะเวลาบัญชีที่อธิบดีกรมสรรพากรอนุมัติและบรรดารายการต่าง ๆ รวมทั้งผลขาดทุนประจำปีคงเหลือตามมาตรา ๒๘ (๑) ที่ใช้คำนวณภาษีเงินได้ที่เหลืออยู่ ณ วันนั้น เป็นเงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงานตามหลักเกณฑ์วิธีการ และระยะเวลาที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

๓. กำหนดวิธีการคำนวณมูลค่าของเงินตรา หนี้สิน หรือสิทธิเรียกร้องที่มีมูลค่า เป็นเงินตราต่างประเทศที่รับมาหรือจ่ายไปในช่วงรอบระยะเวลาบัญชีหรือที่เหลืออยู่ในวันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชีจากเดิมที่กำหนดให้คิดจาก “อัตราแลกเปลี่ยนถัวเฉลี่ยรายวันที่ธนาคารพาณิชย์ รับซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้หรืออัตราแลกเปลี่ยนถัวเฉลี่ยที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อหรือขายในวันทำการสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี” เท่านั้น เป็นกำหนดให้บริษัทสามารถร้องขอต่ออธิบดีกรมสรรพากรเพื่อขออนุมัติให้ใช้วิธีการคำนวณ โดยคิดจาก “อัตราแลกเปลี่ยนอื่นที่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามวิชาการบัญชี” ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาได้ และบริษัทต้องใช้วิธีการคำนวณโดยคิดจากอัตราแลกเปลี่ยนตามที่ตนได้ร้องขอและอธิบดีกรมสรรพากรได้อนุมัติให้ใช้แล้วนั้น ตั้งแต่รอบระยะเวลาบัญชีที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดเป็นต้นไป

๔. กำหนดให้มีหมวด ๒/๑ การคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้ของบริษัทที่ใช้เงินตรา สกุลที่ใช้ในการดำเนินงานซึ่งมิใช่เงินตราไทย ดังนี้

๔.๑ กำหนดให้บริษัทที่ได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากรให้จัดทำบัญชีหลักฐาน และเอกสารประกอบการลงบัญชีโดยระบุเงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงานที่ไม่ใช่เงินตราไทยสามารถใช้เงินตราสกุลดังกล่าวในการคำนวณกำไรสุทธิได้

๔.๒ กำหนดวิธีการคำนวณราคาทรัพย์สินอื่นนอกจากสินค้าโดยให้ถือตามราคาทุน หากราคาทุนเป็นเงินตราสกุลอื่นที่ไม่ใช่เงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงาน ให้ถือตามอัตราที่ได้ซื้อขายเงินตราสกุลอื่นที่ไม่ใช่เงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงาน ทั้งนี้ราคาทุนดังกล่าวอาจลดลงได้ โดยการหักค่าชดเชยรายจ่ายที่เป็นทุนแต่ห้ามตีราคาลดลง ส่วนการตีราคาเพิ่มขึ้นให้กระทำได้เท่าที่บัญญัติไว้ในประมวลรัษฎากร

๔.๓ กำหนดให้บริษัทที่ได้รับอนุมัติให้จัดทำบัญชีหลักฐาน และเอกสารประกอบการลงบัญชีเป็นภาษาต่างประเทศหรือระบุเป็นเงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงานที่ไม่ใช่เงินตราไทย ค่าวมมูลค่าของเงินตรา หนี้สิน หรือสิทธิเรียกร้องที่เป็นเงินตราสกุลอื่นที่ไม่ใช่เงินตราสกุล ที่ใช้ในการดำเนินงาน ซึ่งรับมาหรือจ่ายไปในช่วงรอบระยะเวลาบัญชีเป็นเงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงาน เป็นเงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงานตามอัตราที่ได้ซื้อขายเงินตราสกุลอื่นที่ไม่ใช่เงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงานนั้น ในกรณีที่ไม่ได้มี

การซื้อขายเงินตราสกุลอื่นที่ไม่ใช่เงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงาน ให้คำนวณตามอัตราแลกเปลี่ยนถัวเฉลี่ยในรอบระยะเวลาหนึ่งเดือนก่อนเดือนที่ได้รับมาหรือจ่ายไป โดยคิดจากอัตราแลกเปลี่ยนถัวเฉลี่ยรายวันที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อหรือขายเงินตราสกุลนั้น ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้กับหน่วยงานบริษัทที่ได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากรให้ใช้วิธีการคำนวณโดยคิดจากอัตราแลกเปลี่ยนอื่นที่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามวิชาการบัญชีได้ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา ก็ให้ใช้วิธีการคำนวณโดยคิดจากอัตราแลกเปลี่ยนตามที่ตนได้ร้องขอและอธิบดีกรมสรรพากรได้อนุมัติให้ใช้แล้วนั้นตั้งแต่วันที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดเป็นต้นไป

๔.๔ กำหนดวิธีการคำนวณมูลค่าของเงินตรา หนี้สิน หรือสิทธิเรียกร้องที่เป็นเงินตรา สกุลอื่นที่ไม่ใช่เงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงานเหลืออยู่ในวันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชีให้คำนวณ เป็นเงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงานตามอัตราแลกเปลี่ยนถัวเฉลี่ยรายวันที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้ส่วนบริษัทที่ร้องขอต่ออธิบดีกรมสรรพากรเพื่อขออนุมัติให้ใช้วิธีการคำนวณโดยคิดจากอัตราแลกเปลี่ยนอื่นที่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามวิชาการบัญชีตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา ก็ให้ใช้วิธีการคำนวณโดยคิดจากอัตราแลกเปลี่ยนตามที่ตนได้ร้องขอและอธิบดีกรมสรรพากรได้อนุมัติให้ใช้แล้วนั้น ตั้งแต่วันที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดเป็นต้นไป

๔.๕ กำหนดให้ผลกำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราอันเนื่องมาจากการคำนวณตามมาตรา ๘/๑ หรือจากการคำนวณมูลค่าของเงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงาน เป็นเงินตราไทยเพื่อชำระภาษีมิให้ถือเป็นรายได้หรือรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้

๕. กำหนดหลักเกณฑ์ในการชำระภาษีสำหรับบริษัทที่ใช้เงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงานที่ไม่ใช่เงินตราไทย โดยกำหนดให้ชำระภาษีเป็นเงินตราไทยต่อเจ้าพนักงาน ณ สถานที่ที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด โดยให้คำนวณค่าตามอัตราแลกเปลี่ยนถัวเฉลี่ยระหว่างอัตราซื้อและอัตราขายของธนาคารพาณิชย์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้ในวันทำการสุดท้ายก่อนวันชำระภาษียกเว้นบริษัทที่ได้ยื่นคำขอชำระภาษีเป็นเงินตราต่างประเทศสกุลอื่นและอธิบดีกรมสรรพากรโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังพิจารณาเห็นสมควรอนุมัติให้ชำระภาษีเป็นเงินตราต่างประเทศสกุลนั้นตามเงื่อนไขและวิธีการที่กำหนดแล้ว

๖. กำหนดให้เจ้าพนักงานประเมินตามพระราชบัญญัตินี้ประเมินภาษีเบี้ยปรับและเงินเพิ่มหรือการปฏิบัติการอื่นใดกับบริษัทที่ได้รับอนุมัติให้ใช้เงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงานซึ่งไม่ใช่เงินตราไทย โดยใช้เงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงานของบริษัทดังกล่าว

๗. กำหนดวิธีการคำนวณรายได้รายจ่ายและกำไรสุทธิของเบี้ยปรับและเงินเพิ่มโดยให้คำนวณจากมูลค่าของเงินตรา หนี้สิน หรือสิทธิเรียกร้องที่มีมูลค่าเป็นเงินตราต่างประเทศที่รับมาหรือจ่ายไปในช่วงรอบระยะเวลาบัญชีหรือที่เหลืออยู่ในวันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชีจากเดิมที่กำหนดให้คิดจาก “อัตราแลกเปลี่ยนถัวเฉลี่ยรายวันที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้หรืออัตราแลกเปลี่ยนถัวเฉลี่ยที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อหรือขายในวันทำการสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี” เท่านั้น เป็นกำหนดให้บริษัทสามารถร้องขอต่ออธิบดีกรมสรรพากรเพื่อขออนุมัติให้ใช้วิธีการคำนวณโดยคิดจาก “อัตราแลกเปลี่ยนอื่นที่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามวิชาการบัญชี” ได้ตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา โดยบริษัทต้องใช้วิธีการคำนวณโดยคิดจากอัตราแลกเปลี่ยนตามที่ตนได้ร้องขอและอธิบดีกรมสรรพากรได้อนุมัติให้ใช้แล้วนั้นตั้งแต่วันที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดเป็นต้นไป

๘. กำหนดให้บริษัทซึ่งได้ทำสัญญาปิโตรเลียมก่อนปี พ.ศ. ๒๕๑๒ และได้ทำสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติกับองค์การก๊าซธรรมชาติแห่งประเทศไทยก่อนปี พ.ศ. ๒๕๒๒ และบริษัทอื่นตามที่จะได้มีพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ที่ได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากรให้จัดทำบัญชีหลักฐานและเอกสารประกอบการลงบัญชีโดยระบุเงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงานที่ไม่ใช่เงินตราไทยสามารถใช้เงินตราสกุลดังกล่าวในการคำนวณรายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิของบริษัทได้ตามมาตรา ๖๕ อัญญา โดยไม่ให้นำมาตรา ๖๕ อัญญา (๑๐) (๑๒) และ (๑๓) มาใช้บังคับ แต่ให้ดำเนินการดังนี้แทน

๘.๑ กรณีราคาทรัพย์สินอื่นที่ไม่ใช่สินค้าให้ถือตามราคาทุน ถ้าราคาทุนเป็นเงินตราสกุลอื่นที่ไม่ใช่เงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงาน ให้คำนวณเป็นเงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงานด้วยวิธีการตามอัตราที่ได้ซื้อขายเงินตราสกุลอื่นที่มีใช้เงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงาน ทั้งนี้ราคาทุนดังกล่าวอาจลดลงได้โดยการหักค่าชดเชยรายจ่ายที่เป็นทุนแต่ห้ามตีราคาลดลง ส่วนการตีราคาเพิ่มขึ้น ให้กระทำได้เท่าที่บัญญัติไว้ในประมวลรัษฎากร

๘.๒ กรณีเงินตรา หนี้สิน หรือสิทธิเรียกร้องที่มีมูลค่าเป็นเงินตราสกุลอื่นที่ไม่ใช่เงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงาน ที่รับมาหรือจ่ายไปในช่วงรอบระยะเวลาบัญชีให้คำนวณมูลค่าเป็นเงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงานตามอัตราที่ได้ซื้อขายเงินตราสกุลอื่นที่ไม่ใช่เงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงานนั้น ในกรณีที่ไม่มี การซื้อขายเงินตราสกุลอื่นที่ไม่ใช่เงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงานให้คำนวณตามอัตราแลกเปลี่ยนถาวรเฉลี่ยในรอบระยะเวลาหนึ่งเดือนก่อนเดือนที่ได้รับมาหรือจ่ายไป โดยคิดจากอัตราแลกเปลี่ยนถาวรเฉลี่ยรายวันที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศ ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้ยกเว้นบริษัทที่ได้ยื่นคำร้องต่ออธิบดีกรมสรรพากร เพื่อขออนุมัติให้ใช้วิธีการคำนวณโดยคิดจากอัตราแลกเปลี่ยนอื่นที่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามวิชาการบัญชีตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาก็ให้ใช้วิธีการคำนวณโดยคิดจากอัตราแลกเปลี่ยนตามที่ตนได้ร้องขอและอธิบดีกรมสรรพากรได้อนุมัติให้ใช้แล้วนั้นตั้งแต่นั้นต่อไป

๘.๓ กรณีเงินตรา หนี้สิน หรือสิทธิเรียกร้องที่มีมูลค่าเป็นเงินตราสกุลอื่นที่ไม่ใช่ เงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงาน ที่เหลืออยู่ในวันสิ้นสุรอบระยะเวลาบัญชีให้คำนวณมูลค่าเป็นเงินตราสกุลอื่นที่ไม่ใช่เงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงานตามอัตราแลกเปลี่ยนถาวรเฉลี่ยที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อหรือขายในวันทำการสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้ยกเว้นบริษัทที่ได้ยื่นคำร้องต่ออธิบดีกรมสรรพากร เพื่อขออนุมัติให้ใช้วิธีการคำนวณโดยคิดจากอัตราแลกเปลี่ยนอื่นที่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามวิชาการบัญชีตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา ก็ให้ใช้วิธีการคำนวณโดยคิดจากอัตราแลกเปลี่ยนตามที่ตนได้ร้องขอและอธิบดีกรมสรรพากรได้อนุมัติให้ใช้แล้วนั้น ตั้งแต่นั้นต่อไป

๘.๔ กรณีผลกำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราอันเนื่องมาจากการคำนวณตาม มาตรา ๘/๑ หรือจากการคำนวณมูลค่าของเงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงานเป็นเงินตราไทยเพื่อชำระภาษีตามมาตรา ๔๒ มิให้ถือเป็นรายได้หรือรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้

๙. กำหนดให้บริษัทที่ได้ทำสัญญาแบ่งปันผลผลิตหรือมีส่วนได้เสียร่วมกันในสัญญาแบ่งปันผลผลิตที่ทำกับองค์การร่วมไทย - มาเลเซีย ตามพระราชบัญญัติองค์การร่วมไทย - มาเลเซีย พ.ศ. ๒๕๓๓ สามารถร้องขอต่ออธิบดีกรมสรรพากรเพื่อขออนุมัติให้ใช้วิธีการคำนวณเงินตราต่างประเทศ หนี้สิน หรือสิทธิเรียกร้องในกรณีที่ไม่มี การซื้อขายเงินตราต่างประเทศ ที่รับมาหรือ จ่ายไปในช่วงรอบระยะเวลาบัญชีหรือที่เหลืออยู่ในวันสิ้นสุรอบระยะเวลาบัญชีโดยคิดจากอัตราแลกเปลี่ยนอื่นที่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามวิชาการบัญชีได้ตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนดใน

ราชกิจจานุเบกษา และบริษัทต้องใช้วิธีการคำนวณโดยคิดจากอัตราแลกเปลี่ยนตามที่ตนได้ร้องขอและอธิบดีกรมสรรพากรได้อนุมัติให้ใช้แล้วนั้น ตั้งแต่รอบระยะเวลาบัญชีที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดเป็นต้นไป

๑๐. กำหนดให้บริษัทที่ได้ทำสัญญาแบ่งปันผลผลิตหรือมีส่วนได้เสียร่วมกันในสัญญาแบ่งปันผลผลิตที่ทำกับองค์กรร่วมไทย - มาเลเซีย ตามพระราชบัญญัติองค์การร่วมไทย - มาเลเซีย พ.ศ. ๒๕๓๓ ที่ได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากรให้จัดทำบัญชีหลักฐาน และเอกสารประกอบการลงบัญชีโดยระบุเงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงานที่ไม่ใช่เงินตราไทย สามารถใช้เงินตราสกุลดังกล่าวในการคำนวณรายได้รายจ่าย และกำไรสุทธิของบริษัทได้ตามมาตรา ๖๕ เอกรหัส โดยไม่ให้นำมาตรา ๖๕ เอกรหัส (๘) (๑๐) และ (๑๑) มาใช้บังคับ แต่ให้ดำเนินการดังนี้แทน

๑๐.๑ กรณีราคาทรัพย์สินอื่นที่ไม่ใช่สินค้าให้ถือตามราคาทุน ถ้าราคาทุนเป็นเงินตราสกุลอื่นที่ไม่ใช่เงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงาน ให้คำนวณเป็นเงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงานตามอัตราที่ได้ซื้อขายเงินตราสกุลอื่นที่ไม่ใช่เงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงาน ทั้งนี้ ราคาทุนดังกล่าวอาจลดลงได้โดยการหักค่าขาดขายรายจ่ายที่เป็นทุนแต่ห้ามตีราคาลดลง ส่วนการตีราคาเพิ่มขึ้นให้กระทำได้เท่าที่บัญชีไว้ในประมวลรัษฎากร

๑๐.๒ กรณีเงินตรา หนังสือ หรือสิทธิเรียกร้องที่มีมูลค่าเป็นเงินตราสกุลอื่นที่ไม่ใช่เงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงาน ที่รับมาหรือจ่ายไปในระหว่างรอบระยะเวลาบัญชีให้คำนวณมูลค่า เป็นเงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงานตามอัตราที่ได้ซื้อขายเงินตราสกุลอื่นที่ไม่ใช่เงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงานนั้นในกรณีที่ไม่ได้มีการซื้อขายเงินตราสกุลอื่นที่ไม่ใช่เงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงาน ให้คำนวณตามอัตราแลกเปลี่ยนถาวรเฉลี่ยในรอบระยะเวลาหนึ่งเดือนก่อนเดือนที่ได้รับมาหรือจ่ายไป โดยคิดจากอัตราแลกเปลี่ยนถาวรเฉลี่ยรายวันที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศ ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้ยกเว้นบริษัทที่ได้ยื่นคำร้องต่ออธิบดีกรมสรรพากร เพื่อขออนุมัติให้ใช้วิธีการคำนวณโดยคิดจากอัตราแลกเปลี่ยนอื่นที่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามวิชาการบัญชีตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา ก็ให้ใช้วิธีการคำนวณโดยคิดจากอัตราแลกเปลี่ยนตามที่ตนได้ร้องขอ และอธิบดีกรมสรรพากรได้อนุมัติให้ใช้แล้วนั้น ตั้งแต่รอบระยะเวลาบัญชีที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด เป็นต้นไป

๑๐.๓ กรณีเงินตรา หนังสือ หรือสิทธิเรียกร้องที่มีมูลค่าเป็นเงินตราสกุลอื่นที่ไม่ใช่ เงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงาน ที่เหลืออยู่ในวันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชีให้คำนวณมูลค่า เป็นเงินตราสกุลอื่นที่ไม่ใช่เงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงานตามอัตราแลกเปลี่ยนถาวรเฉลี่ยที่ธนาคาร พาณิชย์รับซื้อหรือขายในวันทำการสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทย ได้คำนวณไว้ยกเว้นบริษัทที่ได้ยื่นคำร้องต่ออธิบดีกรมสรรพากรเพื่อขออนุมัติให้ใช้วิธีการคำนวณ โดยคิดจากอัตราแลกเปลี่ยนอื่นที่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามวิชาการบัญชีตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา ก็ให้ใช้วิธีการคำนวณโดยคิดจากอัตราแลกเปลี่ยนตามที่ตนได้ร้องขอและอธิบดีกรมสรรพากรได้อนุมัติให้ใช้แล้วนั้นตั้งแต่รอบระยะเวลาบัญชีที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนดเป็นต้นไป

๑๐.๔ กรณีผลกำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราอันเนื่องมาจากการคำนวณตามมาตรา ๘/๑ หรือจากการคำนวณมูลค่าของเงินตราสกุลที่ใช้ในการดำเนินงานเป็นเงินตราไทยเพื่อชำระภาษีตามมาตรา ๔๒ ไม่ให้ถือเป็นรายได้หรือรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้ (มาตรา ๑๒ เพิ่มมาตรา ๖๕ เอกรหัส/๑)

๑๑. กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับให้บริษัทที่ได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากร ให้จัดทำบัญชีหลักฐาน และเอกสารประกอบการลงบัญชีเป็นภาษาต่างประเทศและระบุเป็นเงินตราต่างประเทศตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับถือเป็นบริษัท

ที่ได้รับอนุมัติตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๑๒. กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับบทบัญญัติมาตรา ๒๖ (๑๒) และ (๑๓) มาตรา ๖๕ อัญญัติ (๑๒) และ (๑๓) และมาตรา ๖๕ เอกวิสติ (๑๐) และ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

๑๓. กำหนดบทเฉพาะกาลเพื่อรองรับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปเฉพาะในการปฏิบัติจัดเก็บภาษีที่ค้างอยู่หรือที่พึงชำระก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

นางสาววรรณช สว่างแจ้ง / จัดทำ